EVOE

NR 1 • 7:e ÅRGÅNGEN

April

2001

Ansvarig utgivare: Sven Olof Forselius

Redaktör: Gunnar Tysk.

STORMÄSTAREN HAR ORDET

Snön faller sakta och lägger sig som en vit pläd över 7:e greenen på Kevinge golfbana utanför mitt fönster. Det är den 1 mars och det enda som kan få mig att tro på en möjlighet att använda greenen till vad den är avsedd för är att det blir ljusare för var dag som går. Rätt vad det är så blir det trots allt vår, fast nog verkar den vara långt borta just nu.

När vi ändå talar om datum så finns det anledning att ta upp och förklara våra tvära kast då det gäller datum för kommande grader. Det är nämligen så, att då vi förhandlat med krögarna om våra måltidskostnader har det visat sig att de är mycket roade av att få beläggning i lokalerna på söndagar, som normalt är en dålig dag för dem. De kan i sådana fall bortse från lokalhyran och även tänka sig en viss reduktion på själva måltidspriset - bara för att få gäster en dag då det annars står tomt. Vi talar då inte om några tior i prisdifferens utan om hundralappar för varje deltagare. Eftersom 6:an och Barbara kommer relativt tätt på senhösten betyder det säkert en hel del för deltagarintresset om priserna hålls på en lägre nivå än tidigare.

Br Stormästaren som han fotografiskt konterfejats av Br Lars Törvall

En annan fördel med att förlägga 6:an och Barbara till söndagar är att vår 1:e direktör för Den Bacchanaliska Musiken, Karl-Arthur Wahlström, nu kommer att ha lättare att få ihop sina musiker, som inte har andra engagemang på söndagar, men väl på lördagar. Och vad gäller parentationen i Storkyrkan så kommer den nu att äga rum i anslutning till Alla Helgons Dag. Det är sålunda mycket som talar för att pröva en ändring. Då det gäller Barbara så avser vi dock inte att lägga kommande Barbarabaler (nästa år är det dags) på någon annan dag än lördagar.

I höst lägger vi dessutom om ordningen för 6:e Graden så att vi nu börjar med Högtidligheten i Storkyrkan för att därefter

ge Graden på Grand med direkt åtföljande middag. Eftersom vi nu börjar i Storkyrkan kan alla deltaga i Graden – även de som tidigare år inte kunnat deltaga på grund av sina uppgifter i Storkyrkan. Efter Graden kan vi gå direkt över till Vinterträdgården och behöver inte vänta på omdukning. Vi får båda lokalerna.

De enda som kan ha invändningar att göra mot denna nyordning är våra Intendenter, som brukar återställa rekvisitan dagen efter våra sammankomster, och måndagar innebär i det sammanhanget problem. Det innebär att de i förekommande fall måste ta tjänstledigt från sina jobb, vilket naturligtvis är besvärligt. Sällskapet kommer dock att stå för merkostnader, betala för att ev. hyra in ytterligare transporthjälp eller vad annat vi kan göra för att bistå våra Intendenter, som sliter så mycket för oss alla. Vi får försöka lösa problemet på något sätt. Det brukar gå, för Nils Olof och hans mannar ställer alltid upp och är aldrig omöjliga.

Detta om kommande Grader. Det kan också vara läge att tala lite om vad som görs för att bibehålla vårt kära Stamhus i bästa möjliga kondition. Tyvärr är det ju så att hus som byggts för så länge sedan, som i det här fallet, inte följer någon byggstandard eller håller föreskrivna mått och materialföreskrifter. Det innebär att allt som skall göras blir extra dyrt och omfattande eftersom vi inte vill våldföra oss på någonting utan återställa allt så att reparationer och nyinstallationer inte syns och förstör helhetsintrycket. Vi har en kulturskatt i vårt lilla hus och vi måste se till att överlämna det i gott skick till kommande generationer.

Vad vi har som närmast förestående är stambyten. Alla som varit med om detta vet att det är omständligt och tidsödande, även då man vet var stammarna går i husen, hur de är anslutna och vilka material det handlar om. Vanligtvis rör det sig ju inte heller om K-märkta hus där man aldrig får göra som man vill eller välja lösningar som förändrar något.

I vårt fall måste vi leta reda på stammarna i väggar och golv, såga stenplattor, gå igenom putsade väggar och kanske även ge oss ut i gränden för att hitta anslutningar som kan behöva bytas eller materialförstärkas. En kostnadskalkyl måste bli mycket preliminär. De siffror vi fått har alltid åtföljts av kommentarerna: ” i fall att, under förutsättning att, i bästa fall, om inte, o.s.v.” För säkerhets skull har vi fördubblat den preliminära kalkylen i vår budget. En hel del övrigt står också på önskelistan men det gäller att prioritera, allra helst som allt skall betalas.

Vi håller på att undersöka möjligheterna att få bidrag till renoveringen från olika fonder, stiftelser och institutioner, men hittills är det endast en fond som lämnat ett positivt besked. Tacksamt har vi dock tagit emot välkomna bidrag från våra egna, kära Bröder, och vi hoppas naturligtvis att få sätta upp fler plattor med Bröders namn på vår ”Donationstavla” i entrén till vårt kära gamla hus.

Vad alla kan hjälpa till med är att betala sin årsavgift så snart som möjligt. Jag talar då om det antal Bröder som ännu inte betalat. Att få in dessa avgifter i rätt tid betyder mycket eftersom vi då slipper avyttra fondandelar och aktier för att bestrida de kostnader som ju alltid skall betalas i början av året. Just nu är det inte heller så roligt att sälja något eftersom Börsen ser allt annat än rolig ut.

Avslutningsvis skall väl ändå sägas att vi trots allt inte enbart är till för att renovera hus, agera på Börsen och prisförhandla med stadens krögare. Även om det också är nödvändigt.

Nej – vi skall se till att ha det bra i goda vänners lag. Njuta av sång, musik, teater och talekonst. Känna samhörighet med likasinnade, träffas under angenäma former, ha roligt tillsammans och föra ett kulturarv vidare under mottot: Inbördes vänskap, aktning och förtroende.

Med Broderlig hälsning,

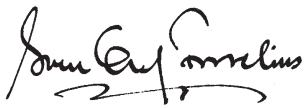

Sven Olof Forselius
Stormästare

KANSLIET SÖKER MEDARBETARE

Vi söker två Bröder som är villiga att åtaga sig ett av följande uppdrag inom administrationen

1. Att vara 1.O.C. (kanslichefen) behjälplig på kansliet två dagar per vecka med allmänna kontorsgöromål såsom att sköta medlemsregistret, utnämningsbrev och kallelser, att ta emot anmälningar till olika aktiviteter och att sköta vissa ekonomiska rutiner.

2. Att med hjälp av PC och ett lämpligt arkivprogram svara för registrering och arkivering av PB:s IT-baserade material såsom kallelser, protokoll, utgående skrivelser m.m.

OBS! Denna uppgift kan med fördel skötas hemifrån.

Är Du intresserad av att göra en insats? Kontakta i så fall Br. Gunnar Hylén antingen på kansliet tel. 08-640 22 29 eller i bostaden tel. 08-668 25 58.

VÅRA AKTUALITETER

Sammanträdesdagar hösten 2001 och våren 2002.

Tors 26 juli.....Bellmandagen, Hasselbacken

Ons19 september.....Ämbetsmannaträff, Stamhuset

Lörd 22 september..Grad III, Operaterrassen

Lörd 6 oktober.....Grad IX, Operaterrassen

Fre/Lörd 19/20 oktober....D.B.A., Stamhuset

Lörd 20 oktober.....Grad I, Hasselbacken

Sönd 4 november.....Grad VI, Grand Hotel och Storkyrkan

Onsd 28 november.....Grad VIII, Stamhuset

Sönd 2 december.....Barbaradagen, Grand Hotel

Lörd 19 januari..Stora Konseljen, Stamhuset

Onsd 6 februari.....Prövning Grad X, Stamhuset

Lörd 9 februari.....Grad X, Stamhuset och Operaterrassen

Lörd 16 mars.....Grad II, Hasselbacken

Tors 11 april.....Stora Rådet, Stamhuset

Lörd 13 april.....Grad IV, Operaterrassen

Lörd 20 april.....R S K, Stamhuset och Operaterrassen

Sönd 5 maj .....Grad I och VII, årsmöte och Vårhögtidsdag på Hasselbacken

REDAKTÖRENS RUTA

Vintern och våren är årsmötestider. Det är då man officiellt redovisar den sjudande aktiviteten på olika håll i vårt Lysande Sällskap. Klart imponerande! Det fina är, tycker jag, att alla Bricolister har möjlighet att förnöja sig – vår à la carte-lista över aktiviteter tycks växa med aptiten. Högtidsdagar och Grader utgör naturligtvis en stomme, men vi bjuder ju så mycket annat också. Kulturaftnarna har sedan länge varit fullbokade (synd bara att så många föranmälda uteblir utan att avanmäla sig - det hindrar ju någon på väntelistan att få komma!) och seniorverksamheten är jättepopulär. Lars och Anna-Lisa Forseth har under 2000 ordnat tre välbesökta teaterbesök för sina TBS:are, ciceronerna har haft rekordpublik i Stamhuset (och rekordinkomster), talanggrupperna har liksom alla andra år gått på högvarv och förnöjt både oss och andra. Traktörer, intendenter och alla andra ämbetsmän har haft mycket att ombesörja och självfallet gjort ett förnämligt jobb. Ja man skulle naturligtvis kunna fortsätta ett bra tag till. Stormästarens berättelse i årsboken bär syn för sägen.

Men årsmötena är ju bara ett steg på vägen. Knappt hinner man smälta allt fint som hänt och gjorts förrän det är dags för nya njutningar. Som t.ex. Den Bacchanaliska körens konsert i Stockholms Konserthus stora sal den 16 februari. Den hade förutseende nog fått namnet ”En oförglömlig afton 2001”. Men ett framträdande kan ju vara oförglömligt på minst två sätt. Det kan ju vara just den gången då allt gick snett, då dirigenten ramlade från sin pult, då solisten var förkyld eller då kören inte var ordentligt uppsjungen. Men det kan å andra sidan vara den gången då allting klaffade. Och nu var det just den gången. Körens repertoar var ovanligt finstämd och kanske saknade någon det traditionella manskörsstuket – det kom dock i extranumret – men det som serverades var ovanligt rent, ovanligt vackert och ovanligt nyanserat. Dessutom noterade argusögat att sångarna hade ovanligt god ögonkontakt med dirigenterna Hans Kyhle och John Wilund, vilka alternerade. Ett kanonframträdande. Heders!
Oförglömlig tycker jag också att solisten Jeanette Köhn var. Dessutom sjöng hon utmärkt bra. Det var nog lyckosamt att man engagerade denna uppåtgående stjärna redan nu. Nästa gång är hon säkert alldeles för dyr. Han Gentzel, konferencieren, var lika halsbrytande rolig som alltid och Staffan Scheja spelade Stenhammar så det stod härliga till. En oförglömlig afton!

Den Bacchanaliska Theaterns årliga spektakel på GrönaLunds Teatern väcker alltid förväntningar. Ett gott skratt sägs ju förlänga livet. I år hade Kejsare och Kungar fått träda tillbaka för drottning Christina, i regi av huvudpersonen själv. Som vanligt hade radarparet Pino Pilotti och Hans Gentzel åstadkommit en sanslöst kvick dialog och som vanligt var de båda, nu som Christina och Johan Oxenstierna, bärande aktörer. Alla aktörer skötte sig med den äran. Där fanns många toppennummer och inga märkbara malörer. Roligt att se debutanterna sköta sina kort som om de hade varit bofasta på scenen i många år. Återväxten verkar mycket lovande. Musiken som alltid lysande, men tyvärr är det så att brister i ljudtekniken på teatern går ut över sångtexterna. Dekoren var sparsmakad och elegant. Det sägs i kulisserna att Bengt Wiberg här har gjort ett synnerligen fint jobb. Tack Bengt! Och tack alla ni andra på och bakom scenen för årets livselixir. Om det är sant att ett gott skratt förlänger livet så klarar vi oss nu till nästa års spex. Det skulle visst handla om livet i havsbandet. Smugglarkungen?

Och snart är det Lekarnes tur att konsertera! Livet i Par Bricole är rikt!

Gunnar Tysk

MEDALJER - MEDALJER

Det är alltid roligt att kunna visa uppskattning för ett fint jobb. Det gäller inom Par Bricole som i alla andra sammanhang. Ett påtagligt sätt är att medaljera. Inför varje nytt arbetsår (höst/vår) samlar vi in förslag från vissa ämbetsmän, från kansliet samt från talang- och förvaltningsgrupper. I mars fastställer de Styrande en förteckning över medaljörer för kommande PB-år.
Inför de sammankomster, då belöningar förekommer, sänder sedan G.I. ut en avisering. Hans förhoppning är då att alla tillskrivna hör av sig, med positivt eller negativt besked. De som inte kan närvara vid ett tillfälle kallas ytterligare två gånger till kommande grader. Om det inte passar då heller räknar vi med att den tilltänkte medaljören hör av sig när han tänker närvara och vill bli prydd. Det kan vara bra att veta att GWSM, LM och FmS utdelas i samband med arbetsgraderna och att högre medaljer i princip utdelas endast vid Vårhögtidsdagen och Barbaradagen.

GT

VÅRA ARKIVERINGS-REGLER UPPDATERAS

För snart två år sedan tillsatte de Styrande en särskild arbetsgrupp, benämnd ”Arkivgruppen”, med uppgift att strama upp och modernisera reglerna för arkivering av viktigare dokument inom Sällskapet. Ett nytt regelverk för den fysiska förvaringen av dokument har nu tagits fram och kommer att träda i kraft den 1 juli i år. De ämbetsmän, som har beröring med arkivfrågor, kommer att inbjudas till en informationsträff den 21 april i anslutning till Grad IV på Hasselbacken. Då kommer det nya systemet att presenteras och skriftligt material att överlämnas.Parallellt med den fysiska hanteringen utarbetas ett system för digitaliserad överföring och arkivering av dokument för åtkomst via terminaler. För denna delav Sällskapets arkivering har de Styrande beslutat att tillsätta en särskild IT-arkivarie, som kommer att verka vid sidan av de två nuvarande Ordensarkivarierna. Det digitala systemet beräknas kunna sjösättas i början av nästa år.Ett tredje steg i Arkivgruppens arbetsplan är överförandet av en del av det historiska material, som i dag finns förvarat i Stockholms Stadsarkiv, till databas med hjälp av digitalkamera. Därmed görs viktiga historiska dokument mera tillgängliga för Bröder med intresse att ta del av handlingar från Sällskapets nu 222-åriga tillvaro. Det senare arbetet är omfattande och kommer att ta förhållandevis lång tidSom synes tar vi så långt som möjligt hjälp av avancerad modern teknik för att levandegöra vårt historiska arv, samtidigt som vi till eftervärlden bevarar vår egen tids dokument och bricolistiska historia till gagn och glädje inte minst för kommande Bröder i vårt Lysande Sällskap.
Arkivgruppen består av S.S. Lars Bergelv (sekr.), O.A-ie Lars Wikström, v.O.A-ie Edward Blom, S.Sk.M. Gunnar Hylén, O. Anders Thureson samt undertecknad (sammankallande).

Sven Åke Cason, S.K.

HÖGRE GRAD...

är det naturligen varje sann Bricolists önskan att nå. Inte så mycket för att bli befordrad utan fastmer för att Gradernas innehåll ger insikter som kan berika tillvaron för den mottaglige. Nåväl, nu är detta inte avsett som reklaminslag utan som information om det som rör befordran. Inför varje Gradsammankomst sammanträder Valkommittén, i akt och mening att ta fram förslag till befordringar. Förslagen utgör sedan underlag för de Styrandes beslut. Kravet är att man tillbringat statuerad tid i den innehavda graden, att man är aktiv och naturligtvis att man fortfarande är ett välartat Bacchi Barn. Som aktiv räknas den som under de gångna åren deltagit i våra förlustelser minst en gång per år. Till de två högsta Graderna utses man genom val. Inför Graden blir man kallad och får ett utnämningsbrev. Om man inte kan deltaga vid det tillfället blir man kallad ytterligare två gånger. Därefter förutsätts att den enskilde Brodern själv tar kontakt med kansliet när han önskar bli kallad till reception. Alla ni som är kallade tre gånger, vi emotser er anmälan. ***Välkomna!***

GT

ÅTER IGEN DAGS FÖR SÄLLSKAPET PAR BRICOLES KUTURSTIPENDIER

I samarbete med Kungl. Musikaliska Akademien kommer Sällskapet Par Bricole i år att för andra gången dela ut sina kulturstipendier till talangfulla unga musiker.

På olika orter genomförde Akademien under mars månad uppspelningar för bedömning av aspiranternas kvalifikationer. Resultatet av uttagningarna kommer att meddelas under våren och stipendier med diplom kommer att överlämnas vid en särskild högtid senare under året.

I år utökas antalet stipendiater i landet till 16 och det sammanlagda stipendiebeloppet till 90.000 kronor. Liksom förra gången deltar (förutom Moderlogen) Malmö, Jönköpings och Sundsvalls Par Bricole. I år tillkommer också Borås PB.

För Moderlogens del hyllas sex stipendiater vid en musikalisk festkväll tisdagen den 13 november i Musikaliska Akademiens konsertsal på Nybrokajen 11. Medverkande är, förutom årets Par Bricole-stipendiater, vår egen eminenta kör och en klangfull ensemble ur den Bacchanaliska Musiken.

Kvällen kommer att bli en sångens och musikens högtidsstund, rikligt kryddad med bricolistisk espri och stämning.

Boka därför redan nu in detta datum. Vi återkommer med inbjudan och närmare detaljer.

Sven Åke Cason

TRAKTÖRGRUPPEN SÖKER MEDHJÄLPARE!

Vi i traktörgruppen söker nya medhjälpare som kan hjälpa till vid olika aktiviteter i Stamhuset.
Det kan vara allt från kaffekokning till stora middagar.

Som medlem i traktörgruppen kommer du med på våra traktörsammanträden där vi gemensamt lagar mat och sedan avsmakar i samband med lite erfarenhetsutbyte.

Jobbigt? *Lite, lite...*
Trevligt och trivsamt? *Mycket, mycket!*

Välkommen att ringa
Jan Lambertsson, Ordförande
0709-37 11 82 eller varför inte
maila: jan@lambertsson.se

ATT BLI ÄMBETSMAN...

En del bröder hör av sig och undrar hur man gör för att bli ämbetsman i exvis Arbetsgraderna. Ett bra sätt att "komma in" i detta arbete är att ta kontakt med någon av ceremonimästarna vilka efter ett samtal med den intresserade Brodern kan föreslå vederbörande som Ordensassistent. Som Ordensassistent hjälper man bl.a. till med att visa Bröder tillrättaoch att bistå intendenterna vid behov. Det är också ett finfint sätt att lära känna Bröder! Så; Du min Bror som är intresserad av att så småningom bli ämbetsman, hör gärna av dig!

PAR BRICOLES MÄRKESMÄN

Hittills har EVOE:s artikelserie "Par Bricoles märkesmän" koncentrerat sig på framstående PB-Bröder genom tiderna, framför allt våra Stormästare och Ordensskalder. De allra flesta är sannolikt helt okända för den stora allmänheten. De närmaste avsnitten tänker jag presentera Bröder som är berömda i hela Sverige. Inom vårt sällskap kanske de i gengäld spelat en mer undanskymd roll. Ingen hinner gärna lysa överallt. Men vi bör känna oss stolta att ha kunna räknat dem till oss, att också de en gång burit våra ordensband över sina frackbröst. Främst i raden står AUGUST BLANCHE (1811-68). De flesta känner igen hans namn; lustspelsförfattaren, den liberale politikern, rysshataren och skarpskyttevännen Blanche. Född utom äktenskapet var hans utsikter att nå ärans tinnar närmast obefintliga. Ändå kom han dit, och det gick till på följande sätt; Hans mor var tjänsteflicka och hette Catharina Hedberg. Under vintern 1810/11 tjänstgjorde hon på en herrgård utanför Stockholm där hon träffade en skvadronspredikant, Mårten Bergwall, anställd som informator för husets son. Tycke uppstod mellan predikanten och tjänsteflickan, men när det visade sig att hon väntade barn lämnade han sin informatorstjänst och henne. Strax efteråt sades Catharina Hedberg upp från sin tjänst, gravida tjänsteflickor ville man inte veta av. Hon födde sin son August den 17 september 1811 i en våning i hörnet av Storkyrkobrinken och Trångsund. Eventuellt hade hon fått husrum hos släktingar eller hos en familj som inte fäste avseende vid hennes tillstånd. När hon repat sig började hon en ny tjänst hos hovslagarmästaren Blank i Sporrongska gården i Klara (numera ligger hotell Sheraton på samma plats). Den 10 april 1813 gifte hon sig med sin arbetsgivare, troligen för att ge sin son en far. Den lille August Blank växte upp som gökunge i boet, omgiven av små halvsyskon. Styvfadern dolde aldrig sin ovilja mot honom, modern skyddade honom så gott hon kunde. Augusts bitterhet märktes utom synhåll från hemmet. Han blev en vid fruktad slagskämpe i Klara skola. Efter avslutad skolgång fortsatte han vid Stockholms gymnasium på Riddarholmen. Studentexamen tog han enligt tidens sed i Uppsala 1829, där han tre år senare avlade en så kallad juridikofilosofisk examen. I Uppsala följde han sin far i spåren: en ung flicka födde honom där en dotter, men han övergav dem båda lika lättvindigt som hans far 20 år tidigare övergivit hans mor och honom själv. Efter en tids sökande efter lämplig sysselsättning beslöt han sig för att bli journalist. Samtidigt bytte han sitt efternamn till Blanche, en förfranskad version av hans riktiga. En tidning visade sig vara rätta elementet för August Blanche, som utsågs till ny chefredaktör för den liberala tidskriften Freja. Där gjorde han sig bekant över hela landet för sitt lysande språk och sin orädda, aggressiva stil. Ledaren för Sveriges unga intellektuella, Carl Jonas Love Almqvist, vädrade en farlig konkurrent. 1842 avslöjade han Blanches bakgrund i Aftonbladet samt vem hans riktige far var. De flesta i kretsarna kände redan till förhållandet, men hade åtminstone haft vett att hålla tyst. Almqvist tillade giftigt att Mårten Bergwall, som gift sig rikt och avancerat till kyrkoherde i Hedvig Eleonora församling, drygade ut sin lön genom att arbeta som procentare.

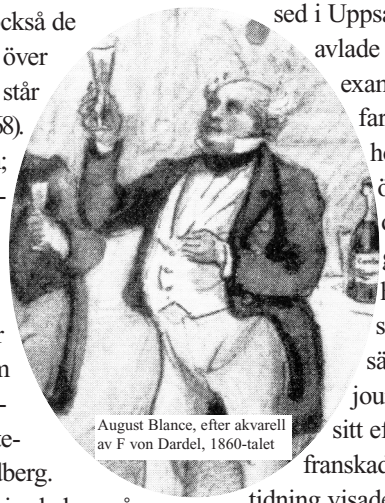

August Blance, efter akvarell av F von Dardel, 1860-talet

Dagen efter satt Almqvist på Strömparterren och drack punsch omgiven av sitt vanliga hov beundrare, när August Blanche ursinnigt trängde sig fram. Utan ett enda varnande ord spottade han Almqvist i ansiktet och utmanade honom på duell, den så kallade "kraschaneringen i Strömparterren". På valplatsen följande morgon infann sig endast Blanche och hans sekundant. Almqvist hade funnit för gott att rymma fältet - även denna gång.
Händelsen väckte ett enormt uppseende. Om Blanche inte varit berömd tidigare blev han det nu, och sympatierna var på hans sida. Samma år försonades han och fadern, kanske som en följd av ovannämnda bråk. Mårten Bergwall

Blanches malmgård, efter akvarell av F. Lindström, ca 1890 (privat ägo).
Konstnären har stått ungefär i korsningen av Karlavägen och Artillerigatan

levde som änkeman på Malmgården (på Östra Reals nuvarande plats) och bjöd nu in sonen att bo där med honom själv. Så blev det också. Från Malmgården följde en ström av Blanches romaner och pjäser samt skarpsynta iakttagelser ur Stockholmslivet. Strax efteråt valdes han in i Par Bricole, vilket år vet man däremot inte. Här skrev han ett antaget Barbaratal som dessvärre gått förlorat. År 1852 erhöll han sjätte graden, SSR, 1855 den sjunde, KSR och 1858 höjdes han till guvernörsgraden.

Högre än så kom han inte, men som bekant hade han en del annat för sig. Bland annat fick skarpskytterörelsen en varm förespråkare i honom. I mitten av 1800-talet var Sveriges försvar i uselt tillstånd, utbildningstiden va kort, manskapet av dålig kvalitet, vapnen fungerade sällan och officerarna saknade alla förutsättningar att upprätthålla den enklaste form av disciplin. Det enda som förenade officerare och manskap var alkoholmissbruket. I stället växte en svensk skarpskytterörelse fram efter schweiziskt mönster. Medlemmarna fick själva bekosta vapen och uniform. Entusiasmen från den svenska ungdomen var oerhörd. I skarpskytterörelsen kunde det framtida, demokratiska Sverige redan anas: borgarsöner stod sida vid sida med bondsöner, alla med fosterlandets frihet som högsta mål. Som mest kunde skarpskytterörelsen räkna cirka 40 000 medlemmar. Blanche var rörelsens galjonsfigur, outtröttlig i sin iver att sätta upp nya skarpskytteklubbar. Huvudmålet var att hålla ryssarna utanför Sverige, men många hoppades också en dag kunna "erövra Finland inom Sveriges gränser åter". Så långt gick det emellertid aldrig. År 1852 dog Mårten Bergwall och nu kunde modern flytta samman med August på Malmgården. Även om han haft många flammor genom åren blev det aldrig något bröllop. Den främsta kvinnan i hans liv var alltid modern. "I hela sitt liv har hon tjänat andra. Det är hög tid att hon själv får bli betjänad", sade Blanche till en god vän. År 1859 fick han en politisk plattform i riskdagen, vilket sannolikt omöjliggjorde vidare engagemang i Par Bricole. I riksdagen, då belägen på Riddarholmen, kämpade han för många reformer, främst en tvåkammarriksdag i stället för fyrståndssystemet. Den 7 december 1865 antogs riksdagsreformen på Riddarhuset, knappt men klart; de övriga tre ståndena röstade för den med bred majoritet. Blanche var vild av lycka. Uppflugen på ett bord i Operakällaren, stamlokuset, utropade han en skål för konungen med tillägget att "det var första gången han proponerat en sådan skål". Allmänt antogs att Karl XV hade övertalat lantmarskalken att driva genom reformförslaget. I själva verket hade den svenske konungen in i det sista intensivt motsatt sig det. Tre år senare skulle Karl XII-statyn i Kungsträdgården avtäckas och Blanche var inbjuden som festtalare. Den 30 november 1868 mötte han studenttåget från Uppsala på Norra Bantorget (Centralstationen var ännu inte invigd). Man gick till Restaurant Phoenix på Barnhusgatan och intog lunch. Till kaffet reste sig August Blanche och proponerade en flyttning av universitetet från Uppsala till Stockholm. Studentkårens ordförande avslog förslaget under starkt bifall av de närvarande.
Efter lunchen ställde sig Blanche röd av vrede i täten för studenttåget. Det marscherade ner till Karl XII:s staty, men i höjd med Apoteket Ugglan på Drottninggatan kände sig Blanche illamående. Med orden: "Fortsätt ni, gossar, jag kommer snart ikapp er", vacklade han in på apoteket, lade sig ner på en soffa och dog omedelbart. Det plötsliga dödsfallet lade sordin på invigningen, som måste genomföras utan festtalare.
Vid begravningen veckan därefter följde tiotusentals människor August Blanche till graven på Norra kyrkogården. Minnesvården, avtäckt två år senare, samlade hela folket ihop pengarna till. Så hedrades August Blanche, en av Sveriges stora medborgare och Broder i Par Bricole.

Martin Stugart, OS, RSK

VÅRA FÖRTJÄNSTMEDALJER

I detta nummer av EVOE har vi så kommit till de två olika förtjänstmedaljerna vi äger inom Par Bricole, nämligen Förtjänstmedaljen i guld och Förtjänstmedaljen i silver (FMg, FMs)

Förtjänstmedaljen, avers och revers

Förtjänstmedaljen i guld instiftades år 1939 i första hand som ett synbart tecken på uppskattning till bröder som på olika sätt hjälpt till vid förvärvet av vårt kära Stamhus. Konstnären bakom verket är denna gång som så ofta under 1900-talet, Tore Strindberg som jag redan berättat om i samband med den Söderbergska medaljen varför jag tillåter berätta lite mer om vad medaljen föreställer. Aversen visar vårt Stamhus under vilket adressen (Urvädersgränd) samt året då vi förvärvade fastigheten (1938) står. På en upphöjd kant runt denna bild står “CARL MICHAEL BELLMAN 1770-1774 PAR BRICOLE” Reversen visar i centrum ett kors bestående av fyra mot varandra ställda murslevar omgivna av devisen “FAC FIRMAS AEDES” vilket betyder “GÖR BYGGNADEN/HUSET STARK/T”. Denna nog så tänkvärda devis är i sin tur omgiven av de som skall göra huset starkt, nämligen vi Bröder, här i form av en brödrakedja. Det ljusblå bandet (inte serafimerblå, den benämningen är förbehållen konungen) är en symbolisk erinran om att det var De Styrande som i samråd med Storofficianterna förr i tiden beslutade om värdiga mottagare av denna fina medalj. Färgen går ju igen i dessa Bröders axelband. Den blågula kanten på bandet till FMs har tillkommit för att skilja de bägge banden åt.

AT

OM EN FOLKRÖRELSE...

Br Bo Forsell berättar om en sentida svensk folkrörelse - de personlitterära sällskapen i Sverige - och dess uppmärksammade tio-årsjubileum i december 2000.

1760-talets Utile Dulci och 1880-talets Svenska Litteratursällskapet var onekligen litterära sällskap och var och en som låtit sig uppslukas av en god författares verk har förstås alltid befunnit sig i gott litterärt sällskap.
Men begreppet står numera för några mera preciserat, nämligen en ny svensk folkrörelse; *de personlitterära sällskapen*. 10-årsjubilaren i december var De Litterära Sällskapens Samarbetsnämnd - DELS.

Personlitterära sällskap

Det första svenska personlitterära sällskapet var *Sällskapet Bellmans Minne*, bildat år 1899. En fast punkt i Bellmans Minnes årliga aktiviteter är medlemmarnas samlade uppvaktning vid Carl Michael Bellmans minnesvård på Klara kyrkogård, med efterföljande besök i sällskapets mycket innehållsrika och värdefulla arkiv, som sedan några år finns i den häkteslokal i Kungliga Slottets högvaktsflygel, där Bellman våren 1794 satt inspärrad för några futtiga titotals dalers skuldsättning. År 1917 bildades Sveriges personlitterära sällskap nr två, *Linné-sällskapet* , och år 1919 var det dags för Carl-Michael igen.
Bellmanssällskapet bildades med inriktning att främja och sprida kännedom om Bellman genom att utge skrifter av och om honom.
Fram till ca 1970 samlades entusiaster i ytterligare ett tiotal svenska författares personlitterära sällskap.

DELS

År 1990 fanns ca sjuttio personlitterära sällskap av vilka tjugosex var med när De Litterära Sällskapens Samarbetsnämnd, DELS, då bildades för samverkan i gemensamma angelägenheter. Under1990-talet har sedan mycket hänt, i respektive sällskap förstås, men också på initiativ av DELS. I flera år har uppskattade litterära program arrangerats på Skansen och man har framträtt på Göteborgs bokmässa, bl a med egen scen för medlemssällskapens aktiviteter.
Vid nyår 2001 fanns inom DELS 98 sällskap från *DanAndersson-sällskapet* till *Sonja Åkesson-sällskapet*. Ytterligare ett trettiotal sällskap finns, flera med planer på anslutning till Samarbetsnämnden. I samtliga sällskaps medlemsregister finns sammanlagt omkring 30 000 personer!

Parnass

DELS tidskrift *Parnass* är etablerad som siamesisk tryckeriprodukt med Allt Om Böcker. Har Du inte sett den förut så ta en extra titt på denna tidskrift med två tydliga framsidor!

DELS 10-årsjubileum

I december 2000 firade DELS sin tioåriga tillvaro med tre dagars aktiviteter, dels en programafton (sic) i det hus där man sedan några år har sitt kansli, Lilla Hornsberg på Kungsholmens norra strand mitt emot Karlbergs slott, dels med att genomföra ett halvdags seminarium med bibliotekarier på Stockholms Stadsbibliotek om olika sätt att stimulera läslusten framför allt hos ungdom, dels en kväll med informell samvaro mellan företrädare för ett antal av de till DELS anslutna sällskapen. Under programaftonen var Bellman huvudperson i ett kåseri om "Bellmansmiljöer i Stockholm." *Br Bo Forsell*

SPEX-GLIMTAR!

"Det var då själva... " Trots hjälp med både laddstake och annat får inte Christina iväg skottet. (Pino)
Ovanför syns Erik Gustav Rödin som Cartesius. Nog kan det vara lite golvdrag på GrönaLund-Teatern men så pass...? "Jag fryser...!" sade han och gav kylan ett blått nylle.

"Dessa Oxenpannor!" Magnus Gabriel fick ofta se sina planer stäckta av Oxenstiernorna. Men så kan det gå om man tänker med "stympen". (Mårten Levin)

"Titta blott på min figur..." Att han bara har mage, han Karl Gustav. (Lasse Säfwenberg)

De fyra "grävarna", DBK-gänget; Lars Ehlesjö, Anders Ericsson, Lars Cedergårdh och Erland Klingberg

Mer bilder från spexet och II:an (och mycket mer!) finns på webben; www.par-bricole.a.se

CEREMONIMÄSTARMÖTE I STOCKHOLM

I samband med grad II stod vi i Moderlogen värd(-inna?) för det så kallade ceremonimästarmötet. För Bröderna vid graden kom detta till uttryck i en ovanligt välbesatt cermonimästaravdelning i logelokalen då inte mindre än tio ceremonimästare samtidigt tjänstgjorde. Vad är då detta för möten? Ja, inom de olika såväl talang- som ämbetsmannagrupperna sker dessa möten där Bröder från hela Bricoleriet gästar varandra och tar del av varandras sätt att genomföra t.ex. grader, spela spex eller sköta trakterandet. På CM-mötet diskuterades under Br Henrik Mickos (mycket uppskattade) värdskap genomförandet av Överkommendörsgraden. Samtal kring ritualerna, symboliken men även praktiska detaljer stod på agendan. För undertecknad som inte är kvalificerad för deltagande m.h.t. ämbetet men detta till trots ändå vid de två senaste tillfällena blivit medbjuden som föredragshållare, är det roligt att se hur det jobbas inom Bricole! Vi brukar säga att även om alla har samma recept (ritualerna) så smakar hembakade kanelbullar väldigt olika från hem(loge) till hem. *En sak är dock klar; bullarna smakar alltid gott!*

Man kanske skulle förledas tro att en grad II är en grad II är en grad II (om ni förstår) men efter att ha besökt våra dotterloger och begått ett antal grader kan jag konstatera att ingen loge är den andra lik. Det är ju inte så att man tror att man är i olika ordnar men de lokala traditionerna och genomförandena gör att besöken i dotterlogerna verkligen berikar och inspirerar. Olikheterna berikar! Dessutom är dessa besök ett alldeles utmärkt tillfälle att knyta nya kontakter och vidga sina Briolistiska vyer. Ni Bröder som inte besökt annan loge inom P.B. - gör det! Jag vågar lova att ni inte ångrar er. Nå, efter mötet som började redan på lördagsmorgonen var det dags att byta om till arbetskläderna och bege sig till Hasselbacken.

Mitt omdöme (nåja) förbjuder mig att kommentera eller rescencera själva graden med det undantaget att jag gläds så mycket åt att varje gång få se alla pigga glada Bröder som kommer och fyller ordenssalen med er Broderliga värma! *Vad vore vi utan er?*

På graden följde spexet som rescenceras på annan plats. Själv var jag lite trött vid det laget men blev snart upplivad av den aldrig (som det verkar) trötte Br Henrik Mickos som bjudit till nachspiel med sexa för våra gäster på Stamhusvinden. Medbjudna var även De Styrande samt de Bröder från Göta P.B. som gästat oss i sina egenskaper som "Web-Mastrar". Det var alltså vår egen dito, Br Jan Lambertsson som bjudit in till den erfa-träffen.
På vinden hade så Br Henrik iordningställt en snapsprovning och vi fick oss minsann till livs inte bara s.o.s. utan även en hel del information om vilken kulturskatt som egentligen finns i vår snapstradition.
Söndagen efter blev alls ingen vilodag utan ägnades åt summering av det utförda idet.

Deltagande CM-re vid CM-mötet i samband med grad II, 2001-03-17
(CM utan frack är Br Henrik Mickos)

Nästa gång Ceremonimästarmötet avhålls är år 2003 i samband med grad III hos Göta P.B. Från Arbetsgraderna vill vi passa på att tacka för det fina och varma Bricoleri vi kan visa våra gäster tack vare alla engagerade och glada Bröder i Moderlogen! *AT*